

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการเสริมแรงในการป้องกันการติดเชื้อวัณโรคปอดต่อความรู้และการปฏิบัติของประชาชนในพื้นที่รอบศูนย์อพยพ

ผู้เขียน นางสาววิจิตรา แดงเถิน

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงเยาว์ เกษตร์ภิบาล

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.อะเคือ อุนทเลขกะ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การป้องกันการติดเชื้อวัณโรคปอดของประชาชนในพื้นที่รอบศูนย์อพยพมีความสำคัญมาก เนื่องจากประชาชนมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อวัณโรคปอดจากผู้อพยพมากกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ทั่วไป การส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมในการป้องกันการติดเชื้อวัณโรคปอดจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเสริมแรงในการป้องกันการติดเชื้อวัณโรคปอดต่อความรู้และการปฏิบัติของประชาชนในพื้นที่รอบศูนย์อพยพ ระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม 2554 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดด้วยวิธีการสุ่มแบบมีระบบ จำนวน 136 คน และสุ่มเข้ากลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการเสริมแรง และกลุ่มทดลองได้รับการเสริมแรง เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบวัดความรู้ และแบบสอบถามการปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อวัณโรคปอด เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการวิจัย ได้แก่ แผนการเสริมแรง ซึ่งประกอบด้วย การให้ความรู้ การให้รางวัล การเตือนโดยใช้โปสเตอร์ และการสนับสนุนอุปกรณ์ โดยเครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลและสื่อที่ให้ความรู้มีทั้งภาษาไทยและภาษากะเหรี่ยง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติทดสอบค่าที สถิติทดสอบไค-สแควร์ และสถิติทดสอบฟิชเชอร์

ผลการวิจัยพบว่า หลังได้รับการเสริมแรง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อวันโรคปอดเพิ่มขึ้นจาก 19.00 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.139) เป็น 26.87 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.076) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และมากกว่ากลุ่มควบคุมที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้หลังการทดลอง 18.66 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.756) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และหลังได้รับการเสริมแรง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อวันโรคปอดเพิ่มขึ้นจาก 22.35 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.929) เป็น 29.43 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.717) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และมากกว่ากลุ่มควบคุมที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติหลังการทดลอง 22.03 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.947) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

การวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า การเสริมแรงในการป้องกันการติดเชื้อวันโรคปอด มีผลทำให้ประชาชนมีความรู้และการปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อวันโรคปอดได้ถูกต้องเพิ่มขึ้น ดังนั้นบุคลากรสุขภาพควรนำการเสริมแรงในการป้องกันการติดเชื้อวันโรคปอดไปใช้กับประชาชนในพื้นที่รอบศูนย์อพยพ

Thesis Title Effects of Reinforcement in Prevention of Pulmonary Tuberculosis Infection on Knowledge and Practices of People Surrounding the Refugee Camp

Author Miss Wichitra Daengthone

Degree Master of Nursing Science (Infection Control Nursing)

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Nongyao Kasatpibal

Advisor

Associate Professor Dr. Akeau Unahalekhaka

Co-advisor

ABSTRACT

Prevention of pulmonary tuberculosis infection among people surrounding the refugee camp is crucial. People are more at risk from pulmonary tuberculosis infection when they reside a refugee camp than in a general area. Promotion of knowledge and practice for correct and appropriate in prevention of pulmonary tuberculosis infection among people are important. The purpose of this quasi-experimental study was to determine the effects of reinforcement in prevention of pulmonary tuberculosis infection on knowledge and practices among people surrounding the refugee camp during January to March, 2011. One hundred and thirty six persons were selected by systematic sampling and randomly assigned into either control or experimental group. The control group did not receive reinforcement whereas the experimental group received reinforcement. Instruments for data collection consisted of the questionnaires on demographic data, knowledge and practice in prevention of pulmonary tuberculosis infection. Instruments for the intervention consisted of reinforcement plan composing education, rewarding, poster reminder and facility provision. Instruments for data collection and mass instruction media were in both

Thai and Karen languages. Data were analyzed using descriptive statistics, t-test, Chi-square test and Fisher's exact probability.

The study results revealed that after receiving reinforcement, the mean score of knowledge in prevention of pulmonary tuberculosis infection among the experimental group significantly increased from 19.00 (S.D=3.139) to 26.87 (S.D=3.076) ($p<.001$) and was significantly higher than the control group with the mean score of 18.66 (S.D=3.756) ($p<.001$). After receiving reinforcement, the mean score of practices in prevention of pulmonary tuberculosis infection among the experimental group significantly increased from 22.35 (S.D=4.929) to 29.43 (S.D=4.717) ($p<.001$) and was significantly higher than the control group with the mean score of 22.03 (S.D=4.947) ($p<.001$).

These findings indicate that reinforcement in prevention of pulmonary tuberculosis infection is effective to increase knowledge and practices in prevention of pulmonary tuberculosis infection among people. Healthcare workers should use the reinforcement in prevention of pulmonary tuberculosis infection to people surrounding the refugee camp.